

ského, by se podjal úpravy výživného. Mylným jest proto právní náhled soudu rekursního, že bylo úpravu tu poukázati na pořad práva.

Čís. 4520.

Pojišťovací smlouva.

Mělo-li dle pojišťovacích podmínek býti hlášeno dosavadní pojišťovně nové pojištění u nové pojišťovny, nejde, uzavřeno-li pojištění s jinou pojišťovnou bez tohoto hlášení, o dvojí pojištění, nýbrž pouze o dopojištění. Dopojištění netýká se nabytých práv dosavadní pojišťovny a nelze pojistku snížit, nebyl-li pojistný zájem podstatně znehodnocen pod pojistný peníz.

(Rozh. ze dne 31. prosince 1924, Rv II 747/24).

Žalovaná firma pojistila u žalující pojišťovny D. zboží na 601.000 Kč, později kromě toho u pojišťovny P. na 3.000.000 Kč. Ježto zásoby zboží klesly, žádala žalovaná firma pojišťovnu D., by pojistné snížila z 601.000 Kč na 101.000 Kč, pojišťovnu P. pak, by snížila pojistné z 3.000.000 Kč na 2.500.000 Kč. Pojišťovna P. žádosti vyhověla, pojišťovna D. však žádost zamítla a domáhala se na žalované zaplacení premie za nezkrácený pojištěný peníz (601.000 Kč). *P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e* uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

První otázka, o kterou běží s hlediska dovolacího důvodu čís. 4 Šu 503 c. ř. s., jest, zdali v tomto případě přichází v úvahu dvojí pojištění ve smyslu Šu 54 zákona ze dne 23. prosince 1917, čís. 501 ř. z., jenž ve příčině tohoto Šu nabude podle vládního nařízení z 9. prosince 1919, č. 652 sb. z. a n. účinnost teprve dnem, jenž bude později určen, což se dosud nestalo, či zda jde o pojištění, které ve příčině právních důsledků nemůže býti ztotožňováno se dvojm pojištěním. Podle zjištění bylo pojištění uzavřeno původně u dovolatelky dne 12. března 1919 s platností do 12. března 1929 na 601.000 Kč, kdežto pojištění žalované společnosti u pojišťovací společnosti P. bylo uzavřeno později, když se zvýšilo pojistné nebezpečství, zásoby zboží stoupily v ceně a byly rozmnoženy. Podle Šu 7 písm. b) všeobecných pojišťovacích podmínek dovolatelky musí býti pod následky tamže uvedenými dovolatelce oznámeno do tří dnů, když pojištěnec ohledně těchže pojištěných předmětů uzavře nové pojištění u jiné společnosti. Poněvadž se tak nestalo, nebyly pojištěny tytéž zájmy proti témuž nebezpečství a na tutéž dobu u několika pojišťovatelů, proto nejde o dvojné pojištění, proto se nelze dovolávati právní obdoby §§ 53 a 54 pojišť. zák. — jichž účinnost je odsunuta na neurčito a jichž jako platného zákona ani obdobně, když obdoba se vztahuje pouze na platné zákony (§ 7 obč. zák.), použito býti nemůže — a sluší v této příčině sdíleti právní názor odvolacího soudu jenom potud, pokud odvolací soud vyslovuje, pokud se týče zjišťuje

ze srovnalého přednesu stran, že jde o pojištění souboru věcí, považovaného za jednotku, totiž, jak praví, »veškeré zboží konfekcionářské«, že původní pojišťovací smlouva D-a vztahuje se i na tyto nově přibylé věci, tedy že věci v rámci pojistné sumy nově přibylé kryty jsou pojištěním, kdežto vyloučené věci vystupují z pojištění, obě automaticky. Z toho sluší na rozdíl od právního názoru odvolacího soudu usuzovati, že, když je pojišťovací smlouva oboustranně závazná, pojistník nemůže snížit kmenové pojištění, dokud hodnota pojistného nebezpečení neklesne pod pojistnou sumu, a sluší již tuto poukazati ku zjištění, že pojištěné zboží mělo dne 1. září 1921 odhadní cenu asi 4.331.871 Kč 51 h, kdežto dne 1. září 1922 činila jenom asi 989.981 Kč 41 h, ale přece jenom neklesla u D-a pod úroveň pojistné částky 601.000 Kč. To vyplývá také ze všeobecných předpisů o závaznosti smluv, které nemohou býti rušeny ani změněny jednostranným projevem, nebo počinem některého smluvníka, tedy s D-em uzavřená smlouva pojišťovací nemůže býti změněna tím, že žalovaná společnost ohledně nově u ní přibylých přednětů uzavřela nové pojištění u společnosti P., které s hlediska D-a nemůže býti považováno za množné pojištění ve smyslu dosud neúčinného Šu 53 poj. zák., nýbrž jeví se býti vůči dovolatelce novým, samostatným pojištěním, tedy pojištěním, které se však nedotýká nabytých práv společnosti D. z pojišťovací smlouvy, s ní dříve uzavřené a jí podle Šu 7 všeob. podmínek pojišťovacích nezrušené. Zásady Šu 50 pojišť. zák. může býti z toho důvodu ohledně dovolatelky užito pouze v rámci pojišťovací smlouvy s ní uzavřené, totiž tak, že pojištěný zájem byl znehodnocen podstatně pod pojistnou sumu, činící u D. 601.000 Kč. Bylo již uvedeno zjištění, že tomu není tak, poněvadž hodnota pojistného zájmu činí 989.981 Kč 41 h, tedy pojistnou sumu u D-a ještě značně převyšuje. Proto nemá snížení podle Šu 50 pojišť. zák. vůči dovolatelce místa.

